

EDUCATING OUR CHILDREN – A MEANS TO AN END OR AN END TO A MEANS?: THE EDUCATOR'S ROLE

Rabbi Dr. Michael D. Shmidman

1) משלי פרק כב פסוק ו
חֲנֹךְ לְנֶעֱרַר עַל פִּי דְרָכֹוֹ גַם כִּי יִזְקֵין לֹא יִסּוּר מִמֶּנָּה

Train a child in the way he should go, and even when he is old, he will not depart from it.

2) בראשית פרק מט פסוק כח
כָּל אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבָרְכָתוֹ בְּנֶךְ אִתָּם

All these are the twelve tribes of Israel, and this is that which their father spoke unto them and blessed them; every one according to his blessing he blessed them.

3) משנה מסכת אבות פרק ב משנה ח
חמשה תלמידים היו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן רבי אליעזר בן הורקנוס ורבי יהושע בן חנניה ורבי יוסי הכהן ורבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך הוא היה מונה שבחן רבי אליעזר בן הורקנוס בור סיד שאינו מאבד טפה רבי יהושע אשרי יולדתו רבי יוסי חסיד רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא ורבי אלעזר בן ערך מעין המתגבר.

Rav Yochanan ben Zakai had five students...about Rebbe Yehoshua he said, "Praiseworthy is the one who gave birth to him..."

4) תלמוד בבלי מסכת סוכה דף מב עמוד א
קטן... יודע לדבר - אביו לומדו תורה וקריאת שמע. תורה מאי היא? - אמר רב המנונא, "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב." קריאת שמע מאי היא? פסוק ראשון.

A child that knows how to speak, the father should teach him Torah and the Shema. What is meant by Torah? Rav Hamnuna said, the verse "Moses commanded us regarding the Torah, an inheritance for the congregation of Jacob." What is meant by the Shema? The first verse.

5) תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף ג עמוד א
"הקהל את העם האנשים והנשים והטף" ... טף למה באין? כדי ליתן שכר למביאייהן.

*"Gather the people – the men, the women, and the children..."
Why were the children brought? In order to give reward to those who bring them.*

6) תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ח עמוד ב

"ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" (דניאל י"ב: ג) - אלו מלמדי תינוקות. כגון מאן? אמר רב: כגון רב שמואל בר שילת. דרב אשכחיה לרב שמואל בר שילת דהוה קאי בגינתא, א"ל: שבקתיה להימנותך? אמר ליה: הא תליסר שנין דלא חזיא לי, והשתא נמי דעתאי עלויהו.

"And they that bring many to righteousness shall be like the stars, for ever and ever (Daniel 12:3)."
This refers to the instructors of children. Who, for instance, is meant? Said Rav - Rav Samuel son of Shilath. One time Rav found him standing in a garden, and he said to him: "Have you left your honorable position (as teacher)?" The answer was: "It is thirteen years since I have seen this part of my property, and even now my mind is with my pupils.

7) תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף כא עמוד א

ברם זכור אותו האיש לטוב ויהושע בן גמלא שמו, שאלמלא הוא נשתכח תורה מישראל; שבתחלה, מי שיש לו אב - מלמדו תורה, מי שאין לו אב - לא היה למד תורה, מאי דרוש? (דברים י"א) "ולמדתם אותם" - ולמדתם אתם, התקינו שיהו מושיבין מלמדי תינוקות בירושלים, מאי דרוש? (ישעיהו ב') "כי מציון תצא תורה"; ועדיין מי שיש לו אב - היה מעלו ומלמדו, מי שאין לו אב - לא היה עולה ולמד, התקינו שיהו מושיבין בכל פלך ופלך; ומכניסין אותן כבן ט"ז כבן י"ז, ומי שהיה רבו כועס עליו - מבעיט בו ויצא, עד שבא יהושע בן גמלא ותיקן, שיהו מושיבין מלמדי תינוקות בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר, ומכניסין אותן כבן שש כבן שבע. אמר ליה רב לרב שמואל בר שילת: עד שית לא תקביל, מכאן ואילך קביל ואספי ליה כתורא.

May the memory of Joshua ben Gamla be blessed, for, were it not for him, Israel would have forgotten the Torah, as in former times the child who had a father was instructed by him; but the one that had not, did not learn at all. The reason is that they used to explain the verse [Deut. xi. 19]: "And you shall teach them to your children," literally--you personally. It was therefore enacted that a school for the education of children in Jerusalem should be established, on the basis of the following verse [Isaiah. ii. 3]: "for out of Zion shall go forth the law, and the word of the Lord out of Jerusalem." And still the child who had a father was brought to Jerusalem and instructed; but the one who had not, remained ignorant. It was therefore enacted that such school should be established in the capitals of each province; but the children were brought when they were about sixteen or seventeen years of age, and when the lads were rebuked by their masters, they turned their faces and ran away. Then came Joshua ben Gamla, who enacted that schools should be established in all provinces and small towns, and that the children be sent to school at the age of six or seven years. Rav said to the schoolmaster Rav Samuel ben Shilath: If the child is under six years of age, do not accept him; but above that age, accept him and feed him (with knowledge) as you feed an ox.